

ΜΟΥΣΕΙΟ
& ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Το Ανάκτορο της Κνωσού στο ΜΑΙΤ: σκέψεις και «όψεις»

Το Ανάκτορο της Κνωσού στο ΜΑΙΤ, έργο του Ζ. Κανάκη (1968): Αναπαράσταση του κτηριακού συγκροτήματος κατά την Νεοανακτορική Περίοδο (εδώ βασισμένη σε φάση του 16ου αι. π.Χ.), μια περίοδο ακμής για την Κρήτη. Η Κνωσός αναπαρίσταται μικρογραφικά με κάθε δυνατή λεπτομέρεια βάσει των ανασκαφικών δεδομένων της δεκαετίας του '60. Όλοι οι χώροι, οι δαιδαλώδεις αίθουσες, οι αυλές, οι αποθήκες, τα εργαστήρια και τα κλιμακοστάσια αποδίδονται με ξύλο

Το έκθεμα στο Μουσείο λειτουργεί και ως οπτικό ερέθισμα για σκέψεις πάνω σε παρελθοντικά και σύγχρονα θέματα σχετικά με τις ποικίλες «όψεις» της Κνωσού και του Ανακτόρου. Δίπλα σε διαφορετικές αναλύσεις και οπτικές η ανάδειξη της γυναίκας στην αρχαιολογία της Κνωσού και η σύνδεση του χώρου με άλλες θεωρήσεις, πέρα από τις «παραδοσιακές» των αρχαιολόγων και των επισκεπτών-τουριστών, αποτελούν δύο (από τις πολλές) γόνιμες παραμέτρους για την ερμηνεία του Ανακτόρου και της αναπαράστασής του στο MAIT

Στο επίπεδο λ.χ. της αρχαιολογικής έρευνας και επιστήμης οι άντρες ερευνητές της Κνωσού, ο Καλοκαιρινός και ο Evans, είναι γνωστοί· όμως, σημαντική είναι και η δράση των γυναικών εν γένει στην Μινωική Αρχαιολογία στο παρελθόν όπως επίσης στην σημερινή εποχή. Η αποκατάσταση της γυναικείας φωνής στο χώρο της μινωικής Αρχαιολογίας φαίνεται να έχει ξεκινήσει αμυδρά μόλις τα τελευταία χρόνια

Ο Arthur Evans
(1851-1941),
πρωτοπόρος της
αιγαιακής
αρχαιολογίας ο
οποίος
διαμόρφωσε σε
μεγάλο βαθμό την
αντίληψή μας για
τον μινωικό
πολιτισμό

Η Harriet Boyd
(1871-1945),
γυναίκα
πρωτοπόρος της
αρχαιολογίας με
σημαντικότερη
επιστημονική
δράση στην Κρήτη

Βέβαια, οι περισσότεροι γνωρίζουν την Κνωσό ως τοπόσημο της Κρήτης και ως διεθνή τουριστικό προορισμό (δεύτερο σε επισκεψιμότητα μετά την Ακρόπολη). Το έκθεμα του ΜΑΙΤ, ωστόσο, δεν είναι ένα «στατικό» έκθεμα, μια απλή αποτύπωση του τουριστικού- αρχαιολογικού χώρου: επαναδημιουργείται κι αυτό και οδηγεί[ται] σε ερμηνείες οι οποίες πηγάζουν από τα ενδιαφέροντα καθώς επίσης τις πολιτισμικές προσλαμβάνουσες των επισκεπτών μας, μικρών και μεγάλων, και πέραν του αιγαιακού χώρου ή της επιστήμης της Αρχαιολογίας

Λεπτομέρεια από το έκθεμα του ΜΑΙΤ,
Αναπαράσταση Ανακτόρου της Κνωσού

Λεπτομέρεια από το έκθεμα του ΜΑΙΤ,
Αναπαράσταση Ανακτόρου της Κνωσού

«Παρά την συνήθεια να θεωρούμε τα μνημεία και τα μουσειακά αντικείμενα αμετάβλητα σημεία αναφοράς, το τοπίο της Κνωσού δεν είναι μια στατική εικόνα. Αντίθετα πρόκειται για μια σειρά από εικόνες...»

Σολομών Εσθήρ , 2006. Το αρχαιολογικό μνημείο ως τοπίο: Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις μιας γεωγραφικής έννοιας, 92

Το Ανάκτορο της Κνωσού π.χ. συνδέθηκε τον τελευταίο αιώνα ευρέως με τον «Λαβύρινθο», αλλά υπάρχουν «Λαβύρινθοι» και σε άλλες περιοχές και εποχές: από την Ευρώπη και την Αμερική έως την Ασία με σχετικούς λ.χ. μύθους/παραμύθια στο σημερινό Αφγανιστάν. Επομένως, η Κνωσός δεν στέκει μόνη μέσα στην μοναδικότητά της· οι σύγχρονες αναφορές σε αυτήν ως «Λαβύρινθου» σχετίζονται με κάτι πανανθρώπινο....

Εγχάρακτος
Λαβύρινθος από
την Κορνουάλη της
Αγγλίας (Rock
Valley), 2^η Χιλιετία
π.Χ./Πρώιμη
Εποχή του
Χαλκού(;))

Έργο
καλαθοπλεκτικής
από τους
αυτόχθονες
πληθυσμούς της
Αμερικής, Αριζόνα
ΗΠΑ. Ένας άντρας
στην είσοδο
Λαβύρινθου

Το Ανάκτορο της Κνωσού κι
οι μύθοι του, ο Λαβύρινθος
στην Κρήτη και οι
Λαβύρινθοι στον υπόλοιπο
κόσμο φαίνεται να έχουν
κοινά στοιχεία συνδεόμενα
σε ένα μεταφορικό επίπεδο
και με την ανθρώπινη
ψυχολογία:

διαδρομές στον χώρο,
εσωτερίκευση και
εξωτερίκευση
συναισθημάτων,
το άγνωστο,
το διαφαινόμενο αδιέξοδο,
ο αγώνας να βρεθεί το
τέλος, ο κύκλος της ζωής...

Η αναπαράσταση του ανακτόρου της Κνωσού στο ΜΑΙΤ μπορεί να είναι επομένως η αφετηρία μιας διαδρομής προβληματισμού και συζητήσεων στην οποία έχουν θέση διαφορετικές φωνές και οπτικές